

Er ladyguns et modefænomen?

De kendte våbenproducenter har travlt med at introducere haglgeværer specielt designet til kvindelige jægere og sportsskytter.

Tekst og foto: Thorkild Ellerbæk

VÅBEN: I dag er der mere end 10.000 kvindelige jægere, og de gør sig også mere og mere gældende på flugtskydningsbanerne. For 100 år siden var det ualmindeligt, at kvinder var med på jagt. Kvinderne blandede sig slet ikke i "den folkelige jagt", hvor bønder og andet godtfolk skød et par harer hist og her. Først langt op i sidste århundrede begyndte kvinderne at blande sig.

Som en del af udviklingen, hvor kvinderne rykkede væk fra køkkenet og ud på arbejdsmarkedet, blev også en del af de hidtidige "mande-områder" åbnet for kvinderne. I dag er det normalt, at der er kvinder med på en jagt.

Kvindelige jægere og skytter har altid købt geværer fra standard-hylden i jagtforretningen. For de fleste kan en afkortning af skæftet gøre geværet brugbart. Mange har valgt kaliber 20, som med det rigtige patronvalg giver mindre rekyle og vejer mindre, men de fleste håndterer uden problemer almindelige over/under-geværer – også i kaliber 12.

Nu bliver vi præsenteret for såkaldte ladyguns, damegeværer eller pigege-

Det var selvfølgelig gevæernes skydeegenskaber og de specielle udformninger af skæftet, som havde førsteprioritet. Men også finish, udseende og håndtering blev der kigget grundigt på inden den praktiske skydning.

Tak for lån af geværer

Til importører, Jagthuset Kr. O. Skov, Bording og JAFI, Viborg.

værer. Ifølge producenterne specielt designet til kvinder. Spørgsmålet er, om der reelt er behov for specielle geværer til kvinder? Jæger har sammen med to erfarne kvindelige jægere testet fem af disse såkaldte "ladyguns". Vi forsøger at finde svaret på, om der er tale om specialgeværer, eller om de er et modefænomen.

Anderledes design

Alle geværer er bygget på velkendte modeller uden ændringer i de tunge dele af geværet (lås og løb). Den umiddelbare forskel i forhold til standard-geværer er, at de er op til to centimeter kortere i skæfterne. Længden på en standard over/under i dag er 37,5 cm, og det er ofte 1-2 cm for langt for kvin-

der (og for nogle mænd af mindre højde).

De har også alle Monte Carlo-skæfter. Hvorfor er ikke helt klart. Denne skæfteform ses mest på helt specielle sportinggeværer og især på trap-geværer. Den forhøjede ryg på skæftet kan hjælpe nogle til en bedre montering til kinden, men ikke mere, end en korrekt skæftetilpasning kan gøre.

Bagkappen på flere af modellerne er skåret, så de falder bedre til skuldrene. De har en mere ret skæring af bagskæftet, som hindrer, at skæftets tå kommer i karambolage med de kvindelige attributter.

Producenterne fremhæver, at pistol-skæfte og forskæfte er gjort mindre. På testgeværene var det dog kun et par stykker, som var reduceret mærkbart på disse dele af geværet.

Ikke kun for kvinder

Løbslængden varierer fra 71 til 76 cm som på standardgeværer. Mange vælger i dag de lange løb, men det er vigtigt, at geværet opretholder en god balance, så her skal man ikke ukritisk følge moden.

Flere af producenterne fremhæver, at disse "damemodeller" også med stor fordel kan benyttes af mænd og unge. Vi er jo nogle af hankøn, som ikke har et godt greb om en over/under med 37,5 cm skæfte og kraftigt pistolgreb og forskæfte. Så for de lidt kortere mænd, kvinder og juniorer kan det være en god løsning. Det kan også være en fordel for jægere, som på grund af alderen er knap så smidige i kroppen og i armene.

De fleste kvindelige jægere vil nok fortsætte med at bruge deres standard over/under. Med en professionel tilpasning af skæftet vil standardgeværet passe til armlængde og anatomi. Det kan de fleste bøssebrugere gøre for en rimelig pris. Det er i dag muligt at købe standardgeværer med kortere skæfter. Mange forhandlere har dem på hylderne.

Erfaringerne fra vores test viser, at der er nogle gode bud på en ny type gevær. Der er detaljer og designforskelle, som vil være oplagte at tage med i overvejelserne, når der fremover skal kigges på nyt gevær.

Testen blev gennemført med geværer fra Beretta, Sauer, Blaser, Browning og Caesar Guerini. De to sidste var i sporter-udgaver.

thorkild@ellerbaek.eu

Katrine Langvad var lidt i tvivl, inden hun valgte sin favorit. Det blev Berettas Vittoria, som hun havde det bedst med på skydebanen. Den passede ikke helt, men faldt alligevel bedst til Katrine.

Charlotte Lynel havde det bedst med Blasers Intuition. Både udseendet og faconen passede til Charlotte. Hun kunne godt lide det enkle udseende, og skæftet passede næsten helt perfekt. Og så fremhæver hun balancen.

Undervejs i testen noterede Katrine og Charlotte indtryk ned om førstehåndsindtryk, håndtering, montering/skydning, balance og rekyle. Noterne dannede grundlag for en seriøs vurdering af hvert enkelt gevær. Det er første gang, fem af disse specialgeværer bliver testet igen og sammenlignet.

► Katrine Langvads Top 5

Katrine Langvad fra Viborg har gået på jagt, siden hun kunne følge med sin far, og har haft et gevær i hånden, fra hun tog jagttegn for 18 år siden. Hun deltager i mange forskellige former for jagt og bruger til "daglig" en Simson side-by-side kal 16 til jagt, men har også en Browning XS Ultra til skydebanen. Katrine forsøger at komme på skydebanen så ofte som muligt. I denne sammenhæng er det af betydning, at Katrine er 182 cm høj og altså højere end en del mænd.

Beretta Vittoria/1

Førstehåndsindtryk: Pænt gevær, flotte graveringer

Umiddelbar håndtering: Lidt kort til mig. Lidt for stram i mekanikken, men falder godt til skulderen og har en god vægt.

Montering/skydning: Rigtig dejligt gevær at skyde med, modsat de andre geværer i testen var der knap så meget højskud, hvilket gjorde det lettere for mig.

Balance/pointability: Virkelig god balance. Forskæftet følte ikke lige så let som på de øvrige geværer, hvilket gav en bedre balance og gjorde, at geværet ikke blev for levende at skyde med. Min absolutte favorit, på trods af at det ikke passede mig 100 %.

Geværet har, efter min mening, den bedste balance og det bedste tyngdepunkt af dem alle.

Guerini Syren/2

Førstehåndsindtryk: Der er tænkt over at lave et gevær til damer. Flot kvalitet, lidt "over the top" i pynten, men umiddelbart det pæneste gevær af de fem.

Umiddelbar håndtering: Passede rigtigt fint til min kropsbygning. Falder godt.

Montering/skydning: Dejlig at skyde med, med let højskud.

Balance/pointability: Fin, dog levende i andet skud, som mange af de andre geværer.

Rigtigt lækkert gevær, hvor jeg føler, at de har gjort sig umage og tænkt sig om i forhold til design til damer. Balancen er ligesom på mange af de andre geværer lidt off, men alt i alt synes jeg, at det er et fint gevær.

Blaser Intuition/3

Førstehåndsindtryk: Fremstår i et flot og enkelt design. Flot, mørkt træ, der

Sauer Artemis har 71 centimeter løb med sort stålbas-kyle uden graveringer og 76 millimeter kamre. Vægt på 3,3 kilo, som er identisk med de fleste standard over/under-geværer. Syv millimeter sigteskinne og fem chokes i pakken. Skæftelængde på 34,5 centimeter inklusive bagkappen. Sauer får lavet sin Artemis-model hos italienske Fausti. Sauer fremhæver, at designet gør geværet velegnet til kvinder. Importør: Jaguargruppen, pris: 15.995 kr.

Browning Liberty (testmodellen er en sporter) bygger på B525 og kommer med 71 eller 76 centimeter løb som standard med fire chokes og 76 millimeter kamre. Det er udskiftelige bagkapper, så man selv kan vælge skæftelængden mellem 34,2, 35,0 eller 35,5 centimeter. Sigteskinnen er 8 millimeter, og vægten er nede på 2,7 kilo på denne light-model. Browning siger om Liberty, at den er designet til kvinder, unge eller andre, som har behov for et anderledes skæfte. Importør: Mercia Outdoor, pris: 22.399 kr.

passer til det grå stål.

Umiddelbar håndtering: Dejligt "glidende" lukketøj. Et dejlig let gevær. Dog lidt kort til min kropsbygning.

Montering/skydning: Det var spændende at skyde med, da løb og forskæftet følte meget let, men det fungerede rigtigt fint, og det var meget behageligt at skyde med.

Balance/pointability: Min oplevelse af balancen var, at den havde lidt samme tendens – som de andre – til, at løbet er svært at holde roligt ved af-fyring, hvilket gør det svært at finde tilbage til duen, hvis man har brug for andet skud.

Flot gevær, der skiller sig ud fra de andre, da det er så let.

Sauer Artemis/4

Førstehåndsindtryk: Der er ikke meget for øjet. Ikke fokus på finish og design.

Umiddelbar håndtering: Meget let håndtering. For kort skæfte til mig.

Montering/skydning: Skyder rigtig fint, lidt højskud.

Balance/pointability: God balance. Ingen rekyle. Geværet føles ikke syndeligt ladylike, er hverken lettere end normalt eller på nogen måde elegant. Det er dog fint at skyde med på trods af det korte skæfte med orange bagkappe.

Browning Liberty/5

Førstehåndsindtryk: Geværet fremstår knap så elegant, som man kunne ønske sig.

Umiddelbar håndtering: Der er funktionsfejl, medmindre geværet

blev smækket sammen. Meget bred kolbe sammenlignet med de andre geværer. Dejlig let.

Montering/skydning: Jeg oplevede, at der var en del højskud.

Balance/pointability: Tyngdepunktet følte forkert ved afgivning af skud. Det var, efter min mening, det dårligst balancerede gevær af de fem, vi testede. Ingen rekyle at mærke på skulderen, men pga. den lette forende blev det så levende, at jeg oplevede, at det slog op på kinden et par gange.

Jeg ville virkelig gerne kunne lide Browningen, da jeg selv skyder med mærket, men det skuffede mig. Balancen på geværet er helt forkert. Og det gør, at det er helt vildt svært at finde tilbage til målet ved andet skud, da man kommer ud af sin kurve.

Den bedste udnyttelse af forhøjningen på skæfteryggen står Blaser for. Krumningen er en smule nedadgående fremad. Det betyder, at monteringen til kinden faldt bedre for nogle af os. Nederst Guerinis version, som er en smule mere lige. Heller ikke dårligt, ifølge testskytterne.

Blaser Intuition

Bygget på Blasers model F16 er Intuition dedikeret til kvindelige jægere (eller sportsskytter for sportingmodellen). Elegant Semi Round Body, som Blaser kalder det, og med F16-modellens matsorte overfladebehandling med grade II-træ. 71 eller 76 centimeter løb med tre chokes og 76 millimeter kamre. Sigteskinnen er taperet, hvilket vil sige ni millimeter ved låsen og så 7,5 millimeter i enden. Vægten er lige tre kilo, og der er monteret den såkaldte Comfort Recoil Pad på bagkappen. Skæftelængden er 35 centimeter.

Importør: Blaser Danmark, pris 23.800 kr.

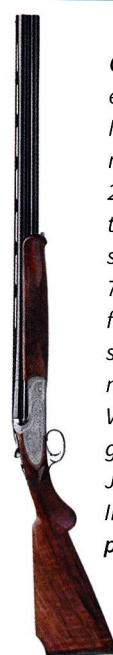

Beretta Vittoria fås både til jagt og sporting. Det er bygget på den velkendte model 690 Field, som er Berettas nyeste over/under. Tre løbslængder 66, 71 eller 76 centimeter med 76 millimeter kamre. Skæftelængden er 35,5 centimeter og med Monte Carlo-skæfte med forhøjet ryg. Vittoria er en af de tunge i dameserien med 3,3 kilo.

Importør: Normark A/S, pris 23.899 kr.

Cæsar Guerini Magnus Syren er en udvikling af den kendte Magnus. Guerini producerer modellen i kaliber 12, 20 og 28. Den fås i 66, 71 og 76 centimeters løbslængde med en seks millimeter sigteskinne og 76 millimeter kamre. Der er fem chokes med i kassen, og skæftelængden er 35,6 centimeter med træbagkappe. Vægten i denne sporting-udgave er 3,7 kilo i kaliber 12. Jagtudgaverne vejer mindre. Importør: Jaguargruppen, pris: 24.995 kr.

Katrine Langvad mener

Jeg hylder ideen med geværer bygget til damer/nybegyndere. Jeg havde selv, da jeg startede som ung og spinke juniorskytte, svært ved at betjene geværet med samme kraft igennem en konkurrence, hvor man skød til 125 duer, og ofte blev min skulder og kind blå. Af samme grund bliver kvinders konkurrencer ofte afgjort efter 75 duer ...

Som jeg oplevede geværene, var de godt nok lidt lettere, men balancen var ikke helt i orden. Kun Berettaen føltes for mig velafbalanceret. Det, mener jeg, er en temmelig høj pris at betale for et "vægttab".

Jeg oplevede også, at på trods af at geværene betegnes som "ladyguns", er det ikke det samme som, at "one size fits all". For mig var det kun Guerinien, der var i nærheden af at passe. Det undrer mig, at der ikke har været mere fokus på at skabe et mere elegant og slankt gevær. De har alle brede forskæfter og kolber. Umiddelbart ligner de alle mere flugtskydningsgeværer end geværer, man har lyst til at tage med på jagt.

Jeg ser ikke mig selv som ejer af en "ladygun". For mig handler det først og fremmest om at finde et gevær, der ligger godt, når jeg smider op, og føles godt at skyde med. Derudover gør det ikke noget, at man kan se, at dem, der har bygget det, har gjort sig umage med detaljerne. Jeg mener, at man kan få mange andre fine geværer med samme eller større elegance og fokus på detaljer, håndværk, træ og graveringer med lige så gode eller bedre skydeegenskaber.

Charlotte Lynels Top 5

Charlotte Lynel fra Billund er udover at være ivrig jæger uddannet flugt-skydningsinstruktør i DJ-regi. Hun har gået på jagt i 22 år. Charlotte er primært til haglbøssejagt. Charlotte skyder nordisk trap og compac så ofte som muligt. Til jagt skyder Charlotte helst med sin engelske S/S kal. 12 eller en Grulla kal. 20. På skydebanen bruger hun Beretta Silver Pigeon kal. 20 eller Zoli Kronos kal. 12. Charlotte er 170 høj, og det er for hendes vurdering af testgeværene relevant at nævne, at hun skyder med meget ret skæfte og har "små" hænder.

Blaser Intuition/1

Førstehåndsindtryk: Anderledes design på den gode måde. Mørkt, pænt skæftetræ passer utrolig godt til den grå, matte baskyle. Lækker vægt og balance. Forskæftet smalt. Virkede generelt til, at der var tænkt over detaljen, og at geværet var udviklet til kvinder. Skæfteryggen stiger hen mod bagkappen modsat de andre geværer i testen. Dette betyder, at tryk mod skyttens kind lettes i rekylen.

Umiddelbar håndtering: Dejligt gevær at håndtere. Al finish var fin.

Montering/skydning: Godt gevær at skyde med. Føltes "samarbejdsvilligt" hele vejen igennem fra anslag til skud-afgivelse og igennem hele linjeføringen til andet skud.

Balance/pointability: Lækker balance.

Min klare testvinder. Til min store overraskelse. Jeg har aldrig brudt mig

synderligt om Blasers våben, men her har de gjort det rigtig godt.

Generelt er dette gevær gennemtænkt og virker godt til kvinder. Godt højskud, en del cast-off med en bagkappe, der ikke hang i tøjet. Forskæftet var også smallere og virkede tilpasset til en kvindehånd. Et godt bud på et damegevær og til begyndere, også i kal. 12, fordi det er så nemt at håndtere.

Beretta Vittoria/2

Førstehåndsindtryk: Pænt gevær. Bedre graveringer end normalt for en "standard-Beretta". Dog manglede træet oliefinish og var ikke specielt spændende. Det er i den tunge ende – specielt, hvis man gerne vil bruge geværet til både skydebane og jagt. Som banegevær betragtet har vægten dog fordel mht. rekyl, og da balancen er så god, er det ikke et problem på banen.

Umiddelbar håndtering: God længde. Velafbalanceret haglbøsse med godt balancepunkt. Rimeligt højskud – dog ikke nok. Alt for stramt at åbne, og sikringen gik meget hårdt.

Montering/skydning: Dejligt at skyde med. Bagkappen var god og hang ikke i tøjet.

Balance/pointability: Rigtig god balance – typisk Beretta. Bøssen var også rolig i skud, og der var god ro i andet skud, hvor linjen nemt kunne følges.

Når vi taler O/U, er jeg normalt Beretta-fan, da jeg har skudt med Beretta fra første færd. Jeg var dog lidt skuffet over den manglende finish. >

➤ Bøssen var træg at åbne og lukke, og den havde en træg sikring.

Når jeg har Beretta som nr. 2, er det, fordi Berettas balance og grundlæggende kvalitet altid er i orden. Den træge sikring kan jo nemt ordnes af en bøsse-maker, men det kan balancen ikke.

Sauer Artemis/3

Førstehåndsindtryk: En haglbøsse, der mangler "look". Den appellerer ikke på udseende, og den mangler generelt finish og virker ikke lækker.

Umiddelbar håndtering: Meget behagelig at håndtere. God bagkappe, der ikke hænger i tøjet. Godt pistolgreb. Vægt virker o.k.

Montering/skydning: Godt højskud. Fin at håndtere i hele skydeprocessen.

Balance/pointability: God balance. Ingen mærkbar rekyl.

Det er det billigste gevær i testen. Det skal medtages i vurderingen, idet det kan være et godt bud til prisen. Geværet er bare ikke visuelt "appellerende", selv om det rent praktisk fungerer godt. Med en anelse mere arbejde med detaljerne ville dette gevær klart være en stærk konkurrent til mine nr. 1 og 2.

Guerini Syren/4

Førstehåndsindtryk: Flot gevær med flot finish. Lidt overpyntet, men det er jo en smagssag. Den er tung, formentlig pga. langt skæfte og løb. En bøsse, der umiddelbart virker mere produceret til mænd – bortset fra den visuelle pynt og skæftet. Lidt for kraftigt pistolskæfte til en lille kvindehand.

Umiddelbar håndtering: Føltes ikke som en "damehaglbøsse". Bagkappen var træg og hang i tøjet – det blev naturligvis ikke bedre af, at skæftet var for langt.

Montering/skydning: Krævede meget føring. Ikke en nem haglbøsse at skyde med.

Balance/pointability: Balancen var på en eller anden måde ikke, hvor den skulle være. Ved test af balancepunktet virkede det o.k., men i selve føringen af våbnet virkede det trægt.

Hvis vurderingen gik på finish og look, ville denne haglbøsse have været nr. 1 i testen. Desværre synes jeg, at den rammer for meget ved siden af det formål, den er bygget til.

Browning Liberty/5

Førstehåndsindtryk: Ikke særlig appellerende rent visuelt. Virker tungt og trægt og med dårligt balancepunkt. Meget kraftigt skæfte og forskæfte til en kvindehand.

Umiddelbar håndtering: Man skal smække geværet sammen, når det lukkes, for ikke at få funktionsfejl, hvor geværet ikke kan affyres. Balancepunktet er forkert – sandsynligvis, fordi for meget af vægten ligger uden for skyttens hænder, da det er en lightweight.

Montering/skydning: Skæftet havde højskud og var ikke behageligt at skyde med. Der var ryk i kinden, hver gang jeg skød, og geværet var generelt noget uroligt. Det var svært at holde linjen til andet skud.

Balance/pointability: Dårlig balance, og geværet var ikke en behagelig skydeoplevelse. I forhold til pris og den kvalitet, jeg forventer af en Browning, var det en skuffelse. Geværet var hverken lækkert visuelt eller praktisk. Først og fremmest var det, som om det var lavet, "fordi man skulle lave en damehaglbøsse" – dvs. designet på en standardhaglbøsse uden nævneværdige tilpasninger. En del af fejlen,

der påvirkede balancen og skydeoplevelsen, er nok, at man har brugt light-versionen.

Charlotte Lynel mener:

En ting, både Blaser, Beretta og Sauer havde gjort godt, var at tænke over, hvilken bagkappe der blev sat på skæftet. Kvinder har jo lidt former, der kan komme i vejen for anslaget, og det har derfor betydning for anslaget, at bagkappen kan glide på tøjet.

Det er yderst positivt, at nogle af producenterne går i gang med at lave haglbøsser, der er tiltænkt kvindemål. Her tænker jeg specielt på pitch, cast-off, højskud og kortere skæfter. Det lykkedes for de fleste af testens geværer. Jeg kan dog godt have et par af producenterne mistænkt for ikke at få kvindelige skytters input undervejs i hele design- og udviklingsprocessen.

Overordnet er det min opfattelse, at det for enhver skytte er vigtigere at finde et gevær, der "føles rigtigt", end at det specifikt er bygget til kvinder. Når man så har fundet det rigtige gevær, er det vigtigt at få det tilpasset til skytten.

Skæfte- og bøsse-maker Henrik Jørgensen, flugtskytten.dk, mener:

Gennem de senere år har jeg oplevet en stigende efterspørgsel fra kvinder, der ønsker tilpasning af geværer, eller som direkte spørger efter et damegevær.

Jeg oplever ofte, at mine kunder på forhånd har den opfattelse, at et damegevær skal være kortere og lettere. Det er dog ikke en nødvendighed, geværet vil altid skulle tilpasses til den enkelte kvinde. Det vigtigste er, at geværet svarer til personens kropsbygning (og det gælder ikke kun geværer til kvinder, men også til mænd). Det skal dog nævnes, at det ikke altid er en fordel at have et let gevær, da det kan medføre mere rekyle.

En del af mine kvindelige kunder føler, at skæftet er for langt, og ønsker det afkortet. Denne følelse kan komme af, at de ikke kan nå aftrækkeren. Dette kan dog skyldes, at pistolgrebet er for langt tilbage. Altså, at afstanden mellem greb og aftrækker er for stor. En afkortning vil ikke ændre på dette forhold.

Når en evt. afkortning er lavet, skal man huske at kontrollere balancen, ellers kan det blive sværere at håndtere geværet ensartet og vanskeliggøre en stabil geværmontering.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke selv har haft mulighed for at afprøve de fem geværer. Det er dog min generelle opfattelse ud fra de damegeværer, jeg har haft i hænderne, samt den dialog, jeg har haft med våbenproducenterne, at der hovedsagelig er lagt vægt på at skabe et gevær, der er mindre i opbygningen end deres standardmodeller, dvs. kortere skæfte/pistolgreb og et slankere og mere feminint design. Producenterne opnår derved at gøre geværet lettere, men fortsat i balance. Flere modeller har også integreret balance- og/eller recoilsystem.